

เรื่อง การเข้าทรงนางดั่งของลาวคั่ง

รายละเอียด

ที่บ้านหนองเหมือด อำเภอขาณุวรลักษณบุรี กำแพงเพชร มีการสืบทอดวัฒนธรรม การเข้าทรงนางดั่ง โดยมีเพลงร้องที่ว่านางดั่งเอยเข้าผ่าระหง กระดั่งแม่ม่าย เขาตากเปลือกแดง เขาแทงแมงเม่า ขอเชิญพระเจ้ามาเข้านางดั่ง (ร้องซ้ำไปเรื่อย ๆ) บางแห่งร้องว่า นางดั่งเอย ละป่าระหง กระดั่งใหม่ ๆ ของผัดเครื่องแกง ข้าวแดง แมงเม่า กระดั่งผัดข้าว ออกมาพิก ๆ ออกมาผาย ๆ ขอคืนกาย มาเข้านางดั่ง ขอเชิญพระเจ้า มาเข้านางดั่ง ร้องซ้ำไป

ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นสิ่งที่สั่งสม มาช้านาน ถึงการนำอุดมการณ์แห่งความรัก ความสามัคคี ความอบอุ่น ความเข้าใจ และการอยู่ร่วมกัน ในกลุ่มชนอย่างผาสุก มาใช้ได้อย่างเหมาะสม แนบเนียน ในชีวิตประจำวัน ทำให้สังคมไทยอยู่อย่างมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ในชีวิตความเป็นอยู่ที่สมถะ เรียบง่าย และไม่เน้นกฎเกณฑ์ที่ตายตัว ยึดหยุ่น รักสงบ มีความสุข ในการทำกิจกรรมร่วมกัน การเข้าทรงนางดั่ง หรือผีนางดั่ง เป็นภูมิปัญญาดั้งเดิมที่สำคัญของคนไทย มิใช่เรื่องไร้สาระกิจกรรมทุกกิจกรรม ล้วนแฝงไว้ด้วยความลึกซึ้งของสังคมและวัฒนธรรม ในเกือบทุกภาค ที่มีอาชีพทำไร่ทำนา แต่ไม่มีหมู่บ้านใดดำรงความเป็นไทย และภูมิปัญญาไทยไว้ได้ การละเล่นใช้สถานที่ที่เป็นลานกลางแจ้ง ไม่มีสิ่งกีดขวาง มักจะเล่นในวันตรุษสงกรานต์ ตอนกลางคืน ในการละเล่นนี้ผู้เล่นจะประกอบด้วย ผู้เชิญผีนางดั่งเป็นผู้หญิง 2 คน ผู้ร้องเป็นผู้ที่ดูการละเล่น นอกจากนี้ยังมีผู้ชักถามสิ่งที่ยากรู้ อีก 1 คน ส่วนอุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่นประกอบด้วย สากยาว (สากมือ) ไม้ใช้ตำข้าวในสมัยโบราณ 2 อัน กระดั่งขนาดพอเหมาะ 1 ใบ ผ่าขาวไว้คลุมกระดั่งเวลาเชิญผีนางดั่ง แล้วยังมีดอกไม้ธูปเทียนอีก 2 ชุด กับไม้คานอีก 1 อันการเข้าทรงนางดั่ง จึงเป็นภูมิปัญญาไทยในภาคอีสาน ภาคเหนือ ภาคกลาง ที่ประกอบอาชีพ ในการทำไร่ ทำนา ทำเกษตรกรรมอันเป็นพื้นฐานแห่งวิถีชีวิตอย่างลึกซึ้งของคนไทยที่นิยมเล่นกันในวันสงกรานต์ ต้องยกย่องประชาชนที่สามารถฟื้นฟูวิถีชีวิตไทยสามารถนำภูมิปัญญาไทยมาสร้างสีสันได้อย่างเหมาะสม มิใช่เป็นเรื่องความเชื่อแต่เพียงอย่างเดียว แต่มีภูมิปัญญาที่ทรงไว้อย่างมั่นคง อย่างสงบ เรียบง่าย สมถะ ในเศรษฐกิจพอเพียง ของสังคมไทยนี้แหละวิถีชีวิตแท้ๆของไทย ที่นับวันจะสูญหายไปอย่างไร้คนเข้าใจและมักดูถูกรากเหง้าของตนเองว่าคร่ำครึไม่ทันสมัยรับวัฒนธรรมตะวันตกมาอย่างลืมหูลืมตาไม่ขึ้น ขอขอบคุณอีกครั้งสำหรับผู้ฟื้นฟูความเป็นไทยทุกคน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นสิ่งที่สั่งสม มาช้านาน ถึงการนำอุดมการณ์แห่งความรัก ความสามัคคี ความอบอุ่น ความเข้าใจ และการอยู่ร่วมกัน ในกลุ่มชนอย่างผาสุก มาใช้ได้อย่างเหมาะสม แนบเนียน ในชีวิตประจำวัน ทำให้สังคมไทยอยู่อย่างมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ในชีวิตความเป็นอยู่ที่สมถะ เรียบง่าย และไม่เน้นกฎเกณฑ์ที่ตายตัว ยึดหยุ่น รักสงบ มีความสุข ในการทำกิจกรรมร่วมกัน การเข้าทรงนางดั่ง หรือผีนางดั่ง เป็นภูมิปัญญาดั้งเดิม

ที่สำคัญของคนไทย มิใช่เรื่องไร้สาระกิจกรรมทุกกิจกรรม ล้วนแฝงไว้ด้วยความลึกซึ้งของสังคมและวัฒนธรรม ในเกือบทุกภาค ที่มีอาชีพทำไร่ทำนา แต่ไม่มีหมู่บ้านใดดำรงความเป็นไทย และภูมิปัญญาไทยไว้ได้ ที่หมู่บ้านทุ่งตาพุก ตำบลอ่างทอง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ประชาชนในหมู่บ้านไว้ร่องพื้นประเพณี การละเล่นพื้นบ้านที่หายสาบสูญไปนับ ครั้งศตวรรษ กับคืนมาด้วยความรัก และความสามัคคีของคนในหมู่บ้านได้อย่างน่าชื่นชม เครื่องมือประกอบการแสดง การเข้าทรง ล้วนเป็นเครื่องมือในการเกษตรอย่างเช่น กระจดสำหรับ ผัดข้าว สากสำหรับการตำข้าว ผ่าขวาม้า เพลงที่มีเนื้อร้องที่น่าสนใจ ในภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างลึกซึ้งและกลมกลืน น่าฟัง.นางดั่งเออย ละปาระหง กระจดใหม่ ๆ ของผัดเครื่องแกง ข้าวแดง แมงเม่า กระจดผัดข้าว ออกมาพิ๊งๆ ออกมาผายๆ ขอคืนกาย มาเข้านางดั่ง ขอเชิญพระเจ้า มาเข้านางดั่ง ร้องซ้ำไปซ้ำ มาอยู่หลายรอบ ความเยือกเย็นของน้ำเสียงทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ

ในการเข้าทรงอุปกรณ์ที่สำคัญของการเข้าทรงคือ กระจดของและสากตำข้าว ของแม่ฝ่าย มีข้อพิเศษคือต้องไปเอาของสองสิ่งมาโดยไม่บอกให้เจ้าของทราบ คือขโมยมานั่นเอง. การเข้าทรงหญิงเข้าทรงจะนั่งอยู่ตรงกลาง มีผู้ช่วยนั่งอยู่ตรงหน้า ในระหว่างสากทั้งสอง นำกระจด หุ้มด้วย ผ่าขวาม้า เมื่อไหว้ครูและเชิญวิญญาณ มาเข้า ทรงท่ามกลางเสียงเพลง ที่เยือกเย็นแต่แฝงไว้ด้วยความเชื่อมั่น ในความเชื่อเรื่อง ทรงเจ้า เข้าผีของ พวกเขา เมื่อวิญญาณมาเข้าแล้ว นางดั่งจะเริ่มสั่นไปทั้งร่างกาย ผีจะเข้าทรงที่เรียกกันว่าผีนางดั่ง จะเริ่มลุกขึ้นรำรำอย่างสนุกสนาน และลีลมความเหน็ดเหนื่อย ผีนางดั่ง จะนำกระจด ไปกวักใคร่ หรือไปแตะใคร ผู้นั้นจะต้องออกมารำ ซึ่งเป็นภูมิปัญญาแห่งการมีส่วนร่วม ชาวบ้านจะร้องเพลงตีกลองให้จังหวะอย่างสนุกสนาน ในที่สุดก็จะ รำกันทั้งหมู่บ้าน ซึ่งแสดงถึงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความสามัคคี ในหมู่คณะ ของชาวบ้าน เมื่อรำไปได้สักพักหนึ่ง ชาวบ้านที่รักสนุกอยากจะทำขบ ผู้เข้าทรงนางดั่ง ก็จะลักสากตำข้าวไปซ่อน นางดั่งก็จะโมโห และไล่ นำกระจดไปฟาด ผู้นั้นจนต้องนำมาคืน หรือหาสากพบ นำความสนุกสนานครื้นเครงมาสู่หมู่บ้านนั้นอย่างกลมกลืนและแนบเนียน เมื่อสนุกสนานกันได้ครู่หนึ่ง ก็จะมีการทำนายนายทวยทักเรื่องราวต่างๆ ในหมู่บ้านหรือเรื่องทั่วไปเพื่อช่วยในการสร้างความสามัคคี และความอบอุ่นใจ โดยมีชาวบ้านที่ร่วมกิจกรรมการเข้าทรงมาถามเรื่อง ที่ตนเองสงสัย หรือถามเรื่องที่ทำความครึกครื้น ในหมู่บ้าน อันเกิดความเข้าใจและเกิดกำลังใจ ให้ชาวบ้านในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต เมื่อเห็นว่า นางดั่งสนุกสนานช่วงระยะเวลาหนึ่งที่ไม่น่าเบื่อ ก็จะเชิญนางดั่งออก ผู้เข้าทรงจะไม่ทราบเรื่องราวที่ตนเองเข้าทรงเลย จะงงและถามว่าเกิดอะไรขึ้น การเข้าทรงนางดั่ง จึงเป็นภูมิปัญญาไทยในภาคอีสาน ภาคเหนือ ภาคกลาง ที่ประกอบอาชีพ ในการทำไร่ ทำนา ทำเกษตรกรรมอันเป็นพื้นฐานแห่งวิถีชีวิตอย่างลึกซึ้งของคนไทยที่นิยมเล่นกันในวันสงกรานต์ ต้องยกย่องประชาชน หมู่บ้านทุ่งตาพุก ที่สามารถฟื้นฟูวิถีชีวิตไทยสามารถนำภูมิปัญญาไทยมาสร้างสีสันได้อย่างเหมาะสม.มิใช่เป็นเรื่องความเชื่อแต่เพียงอย่างเดียว แต่มีภูมิปัญญาที่ทรงไว้อย่างมั่นคง อย่างสงบ เรียบง่าย สมถะ ในเศรษฐกิจพอเพียง ของสังคมไทยนี้แหละวิถีชีวิตแท้ๆของไทย ที่นับวันจะสูญหายไปอย่างไร้คนเข้าใจและมักดูถูกรากเหง้าของตนเองว่าคร่ำครึ

ไม่ทันสมัยรับวัฒนธรรมตะวันตกมาอย่างลืมหูลืมตาไม่ขึ้น ขอขอบคุณอีกครั้ง สำหรับผู้ฟื้นฟูความเป็นไทยทุกคน

ภาพ โดย

: <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=373745149334927&set=a.373744959334946.82948.10000983356949&type=3&l=a253766659&theater>

คำสำคัญ : ฝืนางตั้ง, การเข้าทรง

ที่มา : <http://sunti-apairach.com/06/06F.htm>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2018-02-14

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=138&code_db=610004&code_type=06

The Office Of Academic Resource Information And Technology